

Arbeidsgledens påskebrev

Arbeidsgleden

Inger Elisabeth Børsting

påskebrev

PÅSKEN 2007



Vi elsker våren!



Snøkledder vidder frister kanskje mindre enn før? Statistisk sentralbyrå kan fortelle at antall nordmenn som reiser på påskeferie har sunket de siste årene. For 20 år siden reiste nesten hver tredje nordmann på påskeferie, i dag er tallet sunket til 13 %.

For oss som elsker hagestell, står en meget travel tid for døren. Noen er kanskje litt mer utålmodige enn godt er. Jeg ser at det bygger seg opp til storhandel på

hagesentrene. Kanskje lurt å satse på kunstige blomster så tidlig på året? Du finner også dem på hagesentrene!

Stemorsblomst og hornfioler tåler det meste. De sto faktisk i blomst i bedene mine da snøen forsvant. Det sto også et par blomstrende fioler i bedet ved juletider. En underlig vinter.

Klimaendringene har kommet på dagsordenen. Ny rapport fra FNs klimapanel kommer 6. april.

Solcelle"wfers" fra gründer Alf Bjørseth og REC i Glomfjord er blitt en suksesshistorie. Elkem i Kristiansand skal produsere et meget rent silisium til solceller på en energioekonomisk måte. Ikke mye CO₂ utslipp fra solcellepanelene på hyttetakene!

Når solstrålene treffer solcellene frigjøres elektroner i silisiumet som er en halvleder. Elektrone-

ne ledes ut i en strømkrets. Resultatet er elektrisitet. I andre land med mer sollys vil solcelleteknologien få en mye større betydning enn i Norge.

I vinter hørte vi om afghanske Naroz (10) som kom til Haukeland etter at hun hadde fått brannskader da en oljelampe eksploderte. Slike branner og brannskader er ikke uvanlige i Afghanistan og andre land i den tredje verden. Norges Røde Kors planlegger et prosjekt for å forebygge slike brannskader i Afghanistan.

Kanskje vil miljøvennlige og holdbare solceller kunne redusere antallet brannfarlige og miljøfarlige lamper og ovner i Afghanistan hjem?

Vi elsker våren

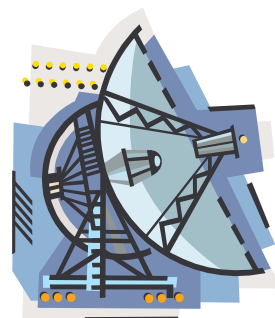
Det lange året	1
Graetzels solceller	2
Conceptual Age	2
Moteord	2
Påskeegg	3
Hot Cross Buns	3
Krim av et annet slag	4

Det lange året!

Mars 2008 var starten på Det internasjonale polaråret, et usedvanlig langt år, som skal vare i mer enn to år! Så langt må det være, om forskerne skal rekke å samle inn nødvendige data. Hele 60 land og 50.000 forskere og forskningsmedarbeidere skal delta. Dette er det største forskningssamarbeidet

noensinne, forteller bladet Forsking.

Effekten av klimaendringer er et meget aktuelt tema. Motoren i Golfstrømmen skal studeres, og urbefolkningen i polare strøk skal få anledning til å fortelle om sin situasjon når klimaendringene slår til!





Graetzels solceller

På første side kan du lese om solcelleteknologi basert på silisium. Naturen har også solceller! Når sollys treffer klorofyllgrønne blader, omdannes karbondioksid og vann til sukker og oksygen.

Fotosyntese betyr direkte oversatt å bygge med lys! Hele fotosyntesen er ennå ikke fullt forstått.

Den sveitsiske forskeren Michael Graetzel har utviklet en solcelle som minner om plantenes fotosyntese knyttet

til et fargestoff.

Siden det brukes billige materialer og fremstillingen er enkel, er denne metoden ansett som meget lovende, selv om den foreløpig ikke er så effektiv som silisiumteknologien.

Når sollyset treffer elektronene i fargestoffet, hopper elektronene fra et grunn-nivå til et "hypernivå".

Hele prosessen minner om det kjemikerne kaller en redox-prosess.

Elektronene som beveger seg fra et energinivå til et annet gjør et lite, men distinkt "hopp", et kvantesprang!

Tenk på det neste gang du hører ordet kvantesprang brukt om et stort gjennombrudd eller et paradigmeskifte.

Kreativitet og innovasjon er ord vi liker å høre. Det er viktige ord. Knyttet til det vi skal leve etter oljealderen for å bruke en klisje

The Conceptual Age

Vi ønsker å være kreative. Vi ønsker å fremtre som noe annet enn den endimensjonale rollen vi har fått i arbeidslivet.. Vi går på yoga, tar maletimer, skifter karrierespor for å komme i kontakt med det kreative i oss.

Askeladden er en god rollemodell. Han er ikke bare kreativ, han er også innovativ fordi han evner å se nye kombinasjoner. Han ser nye muligheter og nye sjanser.

Kreativitet kan stimuleres og utvikles. Gi rom for lek!

Med møteplasser for mennesker med ulik bakgrunn er det mulig. Dyrk talenter, Dine egne og andres. Bygg nettverk, ikke bare med de som ligner deg.

Daniel Pink, en amerikansk forfatter og konsulent sier at nå kommer "The Conceptual Age- for creators and empathizers!"



Moteord

Nye ord dukker opp og forandrer vårt språk og vår hverdag. Noen har langt liv, andre forsvinner raskt. Noen er artige, noen er tåpelige. De siste årene har vi "googlet" og "blogget".

Nå ledes seminarer av dedikerte fasilitatorer. Det er viktig for å få den rette gruppe-

dynamikken.

Det er lenge siden vi tok i bruk fokus. Nå underfokuserer vi, eller kanskje overfokuserer vi?

Kanskje det er på tide å implementere en mer begrenset bruk av fokus?

Gjemmer vi oss bak ordene? Eller bruker vi dem som støtteredskap? En kollega

registrerte nettopp uttrykket global etnisitet eller var det etnisk globalitet. Har det noen mening?

Og hvor blir det av de gamle ordene?

Påskeegg av ulike slag!



Over hele verden er egget blitt brukt som symbol på fruktbarhet og nytt liv. I tidligere tider begynte hønene å legge egg på vårparten. Etter katolsk tradisjon var egg regnet som kjøtt og ikke tillatt som mat i fasten forut for påsken. Når påsken kom og fasten var over, var det fritt fram, også for eggene. Egg som ble lagt i påsken hadde spesielt god holdbarhet, mente de gamle. De holdt seg til neste år.

I Østeuropa har pynting av egg blitt rene folkekunsten! Tradisjonen rundt eggene går

tilbake til førkristen tid. Kirken tok opprinnelig avstand fra eggene, men overtok etter hvert tradisjonen.

Eggene kan dekoreres ved at de får koke sammen med materiale som avgir farge: f eks rødbeter eller spinat. De kan kokes innpakket i løkblader som gir vakker marmorering. Så kan de dekoreres med tråd som surres rundt egget. Eggene kan dekores ved hjelp av voks. (Som ved batik) Mønsteret kan risses inn i voksen før egget farges.

—Creativity is
the ultimate
human
economic
resource—
Richard
Florida i
The Rise of
The Creative
Class

Virtuelle påskeegg

Jakten på bortgjemte påskeegg er tradisjon mange steder i verden.

I overført betydning blir påskeegg betegnelsen på blant annet små snutter programmerere morer seg med å gjemme i programvare.

Det dreier seg ikke om farlige ting, og har ingen særlig funksjon utover at "påskeeggene" blir som en artistisk signature for programmeren og skal glede de

som oppdager et egg og de invide som vet hvor de skal lete.

Det blir på samme måte som filmskaperen Alfred Hitchcock gjerne dukket opp i sine egne filmer helt i forbifarten.



"Hot cross buns, one a penny, two a penny, hot cross buns!"

Slik begynner et engelsk barnesrim "Hot Cross Buns" er tradisjonelle engelske boller krydret litt uvant med kanel, muskat, nellik og allehånde. Det skal være rosiner eller korinter i, og kanskje litt syltet appelsinskall.

Så skal bollene utstyres med et kors. Det kan klippes med en saks før steking, eller strykes på med

glasur i etterkant.

Bollene blir tradisjonelt spist på langfredag. Noen mener at korset på bollen har bakgrunn tilbake til førkristen tid. Mange tradisjoner er knyttet til disse bollene, som ble tillagt magiske evner. Det fortelles at de ble forbudt etter reformasjonen, og at Elisabeth I tillot "hot cross buns" kun i

forbindelse med jul, påske og begavelser.

For en tid tilbake var det en debatt i britiske media om skolebarna skulle få Hot Cross Buns på skolene. Det kunne være støtende for ikke-kristne briter.





Arbeidsgleden Inger Elisabeth Børsting

Besøksadresse: Kjørbokollen 30, 3. etasje,
korridor B, 1337 Sandvika
Postadresse: Postboks 11, 1300 Sandvika
913 66 143
E-post: ieb@arbeidsgleden.no

Arbeidsgleden Inger Elisabeth Børsting er et nyhetsbyrå som tilbyr kompetanse og erfaring om arbeidsmiljø og humankapital

Arbeidsgleden skriver for deg som vil vite mer om arbeidsmiljø og arbeidsglede eller som har et budskap som skal formidles.

Skriveavdelingen skriver dine nyhetsbrev, rapporter, brosjyrer osv, og kan hjelpe deg med nettskriving.

Arbeidsgleden Inger Elisabeth Børsting kontakter du via: mobiltelefon 913 66 143, eller ieb@arbeidsgleden.no

For et bedre arbeidsmiljø

Krim av et annet slag

Her i landet har det skjedd en spesiell kobling av påske og krim. Hvis du bryr deg om krim, har du sikkert fått med deg Stieg Larssons meget lesverdige krimromaner.

En litt annen sjanger møter du i romanen **The Curious Incident of the Dog in the Night-time**.

Her skriver Mark Haddon om en 15 åring med autistiske trekk som blir beskyldt for å ha tatt livet av naboens hund. Guttens evne til å systematisere hjelper ham til å finne løsningen på mysteriet samtidig som han hemmes av at han ikke kan tolke andre mennes-

kers atferd og reaksjoner.

Autisme er tenkt å skyldes feil i sentralnervesystemet. Årsak, behandling, konsekvenser og symptomer er det mange meninger om. Nedsatt evne til språk, til sosial interaksjon og sterk interesse for å systematisere er de tre karakteristiske trekkene ved autisme.

Noen foreldre med autistiske barn eller barn med Aspergers syndrom er i mot behandling, de ser på barnas atferd som en del av deres personlighet, og at behandling er uetisk!

